

ser bemærkes, at mange amtsråd har fundet udvej for at hjælpe nævnsformænd med hensyn til sekretærhjælp, således at forslaget kun vil medføre uvæsentlig forøgelse af kommunernes udgifter i henhold til lov om landvæsensretter § 46. De øvrige forslag vil — bortset fra eventuel anskaffelse af særlige løsbladsprotokoller til landvæsensnævn — ikke medføre direkte udgifter for staten eller kommunerne. Den udvidede adgang til at anvende retsplejelovens regler om syn og skøn vil medføre forøgede sagsomkostninger ved behandlingen af visse sager. Sagsomkostningerne afholdes af parterne, og det vil ofte medføre, at vedkommende kommune kommer til at deltage i udgifterne. Kun i tilfælde, hvor der er bevilget fritagelse for at udrede sagens omkostninger efter lov om landvæsensretter § 48, kan forslaget medføre forøgede udgifter for staten.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.*

Til nr. 2 (§ 6).

Erfaringerne siden 1949 har vist, at mange formænd for landvæsensnævn har en stor arbejdsbyrde, og at der ved siden af ledelsen af nævnets møder kræves et betydeligt kontorarbejde. Sekretærhjælp kan derfor være påkrævet, og mange amtsråd har, som ovenfor anført, været rede til at imødekomme forslag herom.

Til nr. 3 (§ 7).

I spildevandskommissionens betænkning (side 56-57) er redegjort for den betydning, det tillægges, at landvæsensretten kan koordinere kommunernes planer for spildevandsforholdenes ordning. Denne virksomhed varetages bedst af vandløbsretter med en fastere organisation end den nuværende, hvor landvæsenskommissionen nedsættes til behandling af en enkelt sag. En vis fasthed i organisationen opnås dog dels ved, at alle landvæsenskommissioner i en amtsrådsreds har en af dommerne som fast formand dels ved, at landvæsenskommissionerne samarbejder med en snæver kreds af teknikere. Blandt teknikere er det en udbredt opfattelse, at det er nødvendigt eller i hvert fald hensigtsmæssigt, at samme myndighed træffer afgørelse i alle sager, der vedrører et og samme, naturlige afstrømningsområde. En sådan ordning haves bl. a. i England og er også anbefalet som norm for lovgivningen inden for E.C.E.

Forslaget går ikke så vidt, men det er foreslået at åbne adgang for, at der kan nedsættes faste landvæsenskommissioner, hvis det findes påkrævet i byudviklingsområder, og hvor det viser sig ønskeligt, at alle sager vedrørende et samlet, naturligt

afstrømningsområde behandles for samme vandløbsret.

Til nr. 4 (§ 8).

Den hidtidige begrænsning til civildommere er uhensigtsmæssig, efter at der i nogle store byretskredse findes byretter, i hvilke dommerne i rettens enkelte afdelinger behandler både civile sager og straffesager.

Til nr. 5 (§ 11).

Forslaget følger spildevandskommissionens indstilling i betænkningen side 57, sp. 1, og vil medføre nogen fremskyndelse af sagernes behandling.

Til nr. 6 (§ 26).

Den gældende bestemmelse i § 26, stk. 3, foreskriver, at behandlingen af en for en landvæsensret indbragt sag i visse tilfælde kan udsættes, for at en part kan få lejlighed til at få prøvet for domstolene, hvorvidt der for ham består en særlig ret, hvis rækkevidde har betydning for afgørelsen af landvæsensrettens sag. Denne lovbestemmelse svarer til § 5 i lov nr. 63 af 28. maj 1880 om vands afledning og afbenyttelse. Lovbestemmelsens formulering „at noget af de ved sagens ordning i betragtning kommende punkter ifølge særlig adkomst henhører under domstolene“ kan volde tvivl; men på grundlag af en lang række afgørelser er det den almindelige opfattelse, at ordene „ifølge særlig adkomst“ ikke afskræmmer fra domstoles prøvelse af alle spørgsmål, hvis afgørelse i almindelighed henhører under domstolene. Efter den nu herskende opfattelse tilkommer det domstolene at tage stilling til spørgsmål om fortolkning af lovbestemmelser og af dokumenter og til krav om erstatning.

Forslaget imødekommer Advokatrådets henstilling i skrivelse af 28. september 1964 om udvidet adgang for parterne i en erstatningssag til at få visse erstatningskrav afgjort af de almindelige domstole. Det er ikke fundet hensigtsmæssigt at følge den af Advokatrådet foreslåede begrænsning til erstatninger over 3.000 kr. (nu 6.000 kr.) (bilag 13 til spildevandskommissionens betænkning).

For så vidt angår erstatningssager, der behandles efter vandløbslovens § 72, stk. 4, henvises til bemærkningerne side 25 i forslag til lov om ændring af vandløbsloven.

Til nr. 7 (§ 27).

Ændringen af stk. 6 er overensstemmende med den siden 1949 udviklede praksis. I forslaget til lov om ændring af vandløbsloven er det ved den ny formulering af § 7 foreslået, at sager om private spildevandsanlæg fra virksomheder og fra beboelse, som ikke omfattes af forslagets § 5 b, behandles ved